

Aukodanike ja Tartu Tähe kavaleride kandidaadid 2013. aastal

AUKODANIKE KANDIDAADID		
Kandidaadid	Teened (NB! esitatud taotluste alusel)	Esitajad
Mart-Olav Niklus	Rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguslane, antisovetliku vastupanuliikumise veteran, kellest nõukogude võimu hilisemal ajajärgul sai maailma silmis eesti rahva vastupanu sümbol. Bioloog, pedagoog, tõlkija ja publitsist.	Akadeemiline Vabadusvõitlejate, Inimõiguslaste ja Repressiooniohvrite Mälestuskeskus HEREDITAS HEROUM-DEFENSORUM LIBERTATIS et IURIS CIVILIS HOMINUM <i>in memoriam</i> JÜRI KUKK (Tõnis Siim, Rein Vanja)
Elena Poznjak-Kõlar	Vanemuise teatri kauaaegne balletisolist ja tantsupedagoog. Ta on töötanud Vanemuise teatris 57 aastat. Pikki aastaid olid tema kanda Vanemuise balletilavastuste kõige nõudlikumad rollid, tipprollide nimekiri on aukartustäratavalt pikk. Pärast tantsijakarjääri lõppu on ta töötanud repetiitori ja ka lavastaja assistendina. Alates 1994. aastast juhib raugematu energiaga Vanemuise tantsu- ja balletikooli, samal ajal ka repetiitorina töötades. NB! 2011. aasta novembris autasustas Tartu linn Elena Poznjak-Kõlarit Tartu linna medaliga.	Tiigi Seltsimaja, Riho Leppoja
Joel Luhamets	Joel Luhamets on töötanud vaimulikuna alates 1978. aastast, olles olnud õpetaja Kuressaare, Kaarma, Ruhnu, Põltsamaa ja Toronto Peetri kogudustes. Praostina on ta teeninud lühemat aega Halliste, Tartu Jaani, Jõgeva, Palamuse, Torma, Tartu Maarja, Kambja, Avinurme ja Vara kogudust. 1990–92 oli ta ajalehe Eesti Kirik vastutav toimetaja, oli Eesti Kongressi liige. Aastatel 1991–97 Viljandi praostkonna praost, aastast 1990 EELK Konsistooriumi assessor, aastast 1996 Tartu praostkonna praost, aastast 1997 Tartu Pauluse koguduse õpetaja.	Tiigi Seltsimaja, Riho Leppoja
Toomas Väli	Enim väärrib märkimist Toomas Väli panus maksasiirdamise kui ravimeetodi kasutuselevõtule TÜ Kliinikumis. Maksasiirdamine saavutas üldise tunnustuse kogu maailmas 1990ndatel, Balti riikide esimene maksasiirdamine tehti 1999. aastal Tartus. Tänapäevaks on TÜ Kliinikumis doktor Väli eestvedamisel ja osalusel tehtud enam kui 30 maksasiirdamisoperatsiooni. Tema meeskonna tehtud maksasiirdamisoperatsioonide tulemused on rahvusvaheliselt tunnustatud. Toomas Väli on nimetanud maksasiirdamise juurutamist Tartus oma elutööks.	TÜ Kliinikum, Urmas Siigur

	Ta on olnud üks laparoskoopilise kirurgia arendajaid kliinikumi abdominaalkirurgia osakonnas. Doktor Väli teadustöö on seotud eeskätte maksasiirdamise ning haavandtöve tüsistustega. Toomas Väli ja tema meeskonna töö on aidanud kinnitada Eesti meditsiini positsiooni rahvusvahelisel tasandil. Toomas Väli on patsientide, üliõpilaste ja kolleegide seas hinnatud ja lugupeetud arst, kolleeg ja õppejõud.	Tartu IRL fraktsioon, Toivo Maimets
Heivi Pullerits	Aastast 1966 on Heivi Pulleritsu elu ja töö olnud seotud Tartu Linnamuuseumiga, neist 1979-2001 direktrissina. Tema aktiivsel eestvedamisel avati 1993. aastal Jaani tänavas linnamuuseumi filiaalina 19. sajandi Tartu linnakodaniku muuseum ja rajati uus ekspositsiooni muuseumi praegusesse hoonesse Narva mnt 23. Suure panuse andis Heivi Pullerits Tartu linna ajaloo jäädvustamiseks koostades ja toimetades koguteost „Tartu. Ajalugu ja kultuurilugu“ (2005). Viimastel aastatel on tema koostatud või toimetatud raamatud „Linnamuuseum ja tema aeg“ (2009), „Emil Andersi mälestused“ (2012), artikleid laulupidude materjalidest, Tartu Ülejõe linnaosa ajaloost jm. Poole sajandi pikkuse tööperioodi jooksul on ta pidevalt ja edukalt kogunud, uurinud ja huvilistele vahendanud Tartu linna ajalugu, eriti rahvusliku ärkamisaja perioodi, laulupidude, teatri ja muusika ning seltside ajalugu Tartus. NB! 2004. aastal tunnustas Tartu linn Heivi Pulleritsu Tartu Tähega.	Tartu IRL fraktsioon, Toivo Maimets
Jüri Kukk	Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamise, inimõiguste ja demokraatia eest võideldes hukkunud teadlane, kes suri 27. märtsil 1981 Nõukogude vangilaagris Vologdas.	Enn Tarto Akadeemiline Vabadusvõitlejate, Inimõiguslaste ja Repressiooniohvrite Mälestuskeskus HEREDITAS HEROUM-DEFENSORUM LIBERTATIS et IURIS CIVILIS HOMINUM <i>in memoriam</i> JÜRI KUKK (Jekki Rjazin, Rein Vanja)
AUKODANIKU VÕI TARTU TÄHE KAVALERI KANDIDAAT (taotleja ei ole täpsustanud)		
Urmas Lepner	Dotsent Urmas Lepner on alates 1. septembrist 2012 Tartu Ülikooli Kliinikumi kirurgiakliiniku juhataja. Urmas Lepneri peamised uurimisvaldkonnad on kilpnäärmekirurgia, songade kirurgiline ravi ning laparoskoopiline koletsüstektoomia. Ta on pea 100 teadusliku publikatsiooni autor või kaasauto, mitmete erialaseltside liige, sh Eesti Kirurgide Assotsiatsiooni juhatuse liige, Tartu Kirurgide Seltsi juhatuse liige ja Eesti Üldkirurgide Seltsi juhatuse liige.	Linnakodanik Alli-Aleksandra Mustina <i>NB! Sama taotleja esitas aukodaniku või Tartu Tähe kavaleri kandidaadiks ka professor Karl Kulli, kes aga on juba aukodanik aastast</i>

		2003.
Ilmar Mürsepp	Eesti Maaülikooli emeriitprofessor, Maaülikooli esimene audoktor ja silmapaistev teadlane embrüotehnoloogia väljatöötamisel. Embrüotehnoloogia väljatöötamise ja rakendamise eest anti Ilmar Mürsepa juhitud teadlaskollektiivile 1993. aastal Eesti Vabariigi teaduspreemia.	Karl Mürsepp
TARTU TÄHE KAVALERIDE KANDIDAADID		
Rein Kamarik	Pikaaegne sporditöö korraldaja Tartu linnas. Lisaks spordiühingu Dünamo Tartu organisatsiooni juhtimisele on ta aastakümnete jooksul olnud aktiivne abiline paljude ülelinnaliste ja riiklike spordiürituste korraldamisel. Suurimad teened on tal Tartu maratoni, Tartu rattaralli, Tartu sügisjooksu korraldamisel; Tartu maratoni peakorraldaja aastatel 1980–1994. Peakorraldaja ametikohast loobumise järel on Rein Kamarik tegutsenud jätkuvalt Tartu maratoni vabatahtliku korraldajana teenindusjuhi ametis kuni tänase päevani.	Tartu Linnavalitsuse kultuuriosakonna sporditeenistus, Veljo Lamp
Valdeko Säre	Valdeko Säre lõpetas 1957 Tartu ehitustehnikumi ja töötas 1957–60 Eesti Projektis arhitektina. Kuni 1980. aastani tegi mitmes ettevõttes ehitusjärelevalvet, enne pensionile minekut töötas Estikos projekteerijana. Purjetamistreenerina töötas Tartu pioneeride majas 1974–77 ja 1985–87, Tartu Kalevi jahtklubis 1978–84 ja jahtklubis Merikotkas 1988–2007, kus ta praeguseni on kommodoor. Olnud Tartu linna täitevkomitee spordisektsiooni esimees ja 30 aastat Tartu Kalevi jahtklubi juhatuse liige. Purjetamise M-klassis Eesti meister 1967, 1968 ja 1972. Aastatel 1956–75 14-kordne Tartu meister. Valdeko Säre on üle 40 aasta tegelenud noorsootööga, seda nii laevamudeliringi kui ka purjespordi- ja purjelaagrite eestvedajana. Tema korraldatud laagrid on väga populaarsed. Suurim laager on igal suvel Võrtsjärve telklaager Tarvastu poldri sadamas Viljandimaal. Lisaks on ta tegelenud jääpurjetamisega, sõiduvahendi, jääpurjeka „Optiliug“ konstrueeris ta ise.	Elina Võsu ----- Ene Küüner
Mati Karmin	Skulptor Mati Karmini loometöö on oluliselt rikastanud Tartu linnapilti kõrgtasemeliste avaliku ruumi kunstiteostega. Tema loodud skulptuurne purskkaev Suudlevad tudengid (1998) on muutunud Tartu üheks oluliseks sümboliks. Samamoodi kuuluvad skulptuuri tippklassi Mati Karmini loodud esimese laulupeo mälestuskivi (1989), Hugo Treffneri bareljeef ja mälestusmärk (1997), Vabadussõja monumendi figuurigrupp Tartus Ropka-Tamme kalmistul (1998), Jaan Tõnissoni mälestusmärk (2001), Juri Lotmani mälestusmärk (2007) ning humoorikas pronksist siga Tartu turuhoone ees (2008). Aktiivse tegevkunstnikuna on Mati Karmin andnud suure panuse skulptuurihariduse edendamiseks Tartus. Olles Tartu Kõrgema Kunstikooli skulptuuriosakonna juhataja aastatel 2000-2011 ning tänaseni õppejõud, on tema käe all	Tartu Kõrgem Kunstikool, Valeri Nuust

	<p>kunsti hariduse omandanud üle poolesaja tudengi, kellest paljud on täna ise tuntust kogumas kunstnikena. Mati Karmini initsiatiivil sündis koostöö Tartu Kõrgema Kunstikooli skulptuuriosakonna ja Tartu linna vahel, mille tulemuseks said tudengite loodud atraktiivsed tänavatõkised.</p>	
Jaan Kelk	<p>Tartu ülikooli lõpetanud endokrinoloog Jaan Kelk alustas arstikarjääri Pärnu haiglas. 1965. aastal siirdus tagasi Tartusse Vabariiklikku Struumatõrje Dispanserisse, kus töötas endokrinoloogina. Alates 2006. aastast töötab TÜ Kliinikumis arst-konsultandina. Ta on olnud Eesti Arstide Liidu juhatuse liige ja Tartu Arstide Liidu juhatuse esimees. Jaan Kelk on patsientide seas kõrgelt hinnatud arst. Vaieldamatult suure kogemustepagasiga arstina ravib ja nõustab ta tänaseni kliinikumis patsiente. Jaan Kelk on kolleegide seas hinnatud tasakaaluka, heasoovliku ja laia silmaringiga arstina, kes omandatud kogemusi noorte juhendamisel oskuslikult kasutab. Tema kogemused ei piirdu vaid meditsiinivaldkonnaga. Jaan Kelk on olnud ka Tartu Kultuurkapitali juhataja ja Tartu Tervishoiutöötajate Maja nõukogu esimees ning tema sulest on ilmunud luulekogud "Õõnsate õhtute õbluke õhin" (2004) ja "Sõklad sõnavahuga" (2008).</p>	Tartu Ülikooli Kliinikum, Urmas Siigur
Helmi Sakkov	<p>Arhitekt Helmi Sakkov on lõpetanud Kunstiinstituudi, töötanud varem Eesti Projektis ja Tartu Projektis, kus on projekteerinud Tartu suurimaid hooneid. Tema tööstaaž on 38 aastat. Helmi Sakkov on osalenud ligikaudu 24 arhitektuurikonkursil, olulisemad nendest on Tartu kesklinna hotelli konkurss –1. koht, Eesti Rahva Muuseumi konkurss – 5. koht, TÜ Pärnu Kolledži konkurss –1.-2. koht, Eesti Maaülikooli peahoone konkurss – 2. koht. Tal on teeneid Tartu linna elukeskkonna kujundamisel aastakümnete vältel. Tema projekteeritud on tuntud ja tunnustatud ühiskondlikud hooned, arhitektuurimälestised ja eramud nii Tartus kui ka mujal Eestis. Ta on osalenud aktiivselt Tartu ühiskondlikus elus ja toetanud Tartu arhitektuuri kujunemist, avaldanud raamatuid ja artikleid.</p>	Tartu IRL fraktsioon, Toivo Maimets

20. jaanuar 2013

Koostas esitatud taotluste põhjal:

Lilian Lukka

Tartu Linnavalitsuse avalike suhete osakonna teabeteenistuse juhataja

lilian.lukka@raad.tartu.ee

736 1212, 516 4592